Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2022–2023

19 637 Vreemdelingenbeleid

Nr. 3094

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 18 april 2023

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft op 30 november 2022 een algemeen ambtsbericht ten aanzien van Ethiopië gepubliceerd. Het ambtsbericht beslaat de periode sinds februari 2021 tot en met begin november 2022 en beschrijft de actuele veiligheidssituatie en ontwikkelingen in Ethiopië. Daarnaast heeft het Team Onderzoek Expertise Land en Taal (TOELT) van de IND over de periode november 2022 tot eind februari 2023 aanvullende informatie geleverd gelet op de relevante ontwikkelingen die zich hebben voltrokken na de verslagperiode van het ambtsbericht.[1] Op basis van deze informatie is beoordeeld dat het landgebonden asielbeleid Ethiopië aanpassingen behoeft.

Gedurende de verslagperiode van het ambtsbericht en de periode daarna, blijkens de aanvullende informatie van TOELT, verbeterde de veiligheidssituatie in Ethiopië in vergelijking tot het vorige ambtsbericht. In november 2020 was er een gewapende strijd uitgebroken in Tigray tussen het regeringsleger en gewapende Tigrese veiligheidstroepen. Eind maart 2022 kondigde de Ethiopische regering een onmiddellijk humanitair staakt-het-vuren af met de Tigrese strijdkrachten. Ondanks het staakt-het-vuren bleven er confrontaties plaatsvinden tussen het federale leger en de Tigrese strijdkrachten. Op 2 november 2022 ondertekenden de strijdende partijen een vredesverdrag dat tot op heden stand houdt. De humanitaire en veiligheidssituatie is hierdoor verbeterd.

Naar aanleiding van de informatie zoals die volgt uit het algemeen ambtsbericht Ethiopië heb ik besloten om aan het landgebonden asielbeleid twee risicogroepen toe te voegen. Dat zijn journalisten die kritiek leveren op de autoriteiten en daarnaast oppositieleden, academici en activisten die significante kritiek leveren op de autoriteiten. Tijdens de verslagperiode bleek namelijk dat de Ethiopische autoriteiten hebben teruggegrepen naar oude repressiemaatregelen, zoals het blokkeren van

[1] Deze aanvullende informatie wordt gezamenlijk met de beslisnota openbaar gemaakt.

kst-19637-3094
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2023

het internet en het arresteren en detineren van journalisten, demonstranten en critici zonder duidelijke aanklacht. Hoewel uit het ambtsbericht niet duidelijk wordt op welke schaal deze repressiemaatregelen worden ingezet stelt het ambtsbericht wel dat het opsluiten van journalisten opnieuw de norm is geworden. Naast de toevoeging van deze risicogroep heb ik besloten om vreemdelingen die (vermeend) lid of aanhanger zijn van OLF-Shene (OLA) te blijven aanmerken als risicogroep. Tijdens de verslagperiode is gebleken dat de regering hard op treedt tegen deze groepering. In deze strijd worden ook regelmatig burgers gedood die geen lid zijn van OLF-Shene, maar ervan verdacht worden voor de organisatie te werken.

In tegenstelling tot OLF-Shene, dat een gewapende aftakking is van OLF, worden vreemdelingen die (vermeend) lid of aanhanger zijn van OLF niet langer aangemerkt als risicogroep. Uit het recente ambtsbericht blijkt dat de OLF inmiddels erkend wordt als een officiële politieke partij. Daarnaast is het voor leden van de OLF, die zich aan de zijde van de regeringspartij hebben geschaard, mogelijk om politieke activiteiten uit te oefenen. Zo is de OLF, in tegenstelling tot de OLF-Shene/OLA en TPLF, uitgenodigd voor de nationale dialoog ten behoeve van conflictoplossing en verzoening. De veiligheidssituatie is sinds het ondertekenen van het vredesverdrag ook verbeterd voor etnische Tigreeërs. Veel Tigreeërs die door de noodtoestand naar Addis Abeba waren getrokken, keerden weer terug naar de regio's waar zij vandaan kwamen en in gebieden waar Tigreeërs een minderheid vormen waren weinig conflicten tussen lokale gemeenschappen en de etnische Tigreeërs. Uit het ambtsbericht blijkt dan ook dat Tigrese burgers weer redelijk normaal kunnen functioneren in Ethiopië. Ik heb hierop besloten om ook de etnische Tigreeërs niet meer aan te merken als risicogroep in het landenbeleid.

Ten aanzien van de veiligheidssituatie van vrouwen in het algemeen en zij die behoren tot de groep etnische Tigreeërs is de situatie verbeterd. Het risico voor vrouwen om slachtoffer te worden van seksueel geweld was veelal gerelateerd aan het gewapende conflict in Tigray. Ik heb daarop besloten om vrouwen die behoren tot de groep etnische Tigreeërs niet meer als kwetsbare minderheidsgroep aan te merken.

Tot slot heb ik besloten om aan te nemen dat bescherming van de autoriteiten, buiten Addis Abeba, in zijn algemeenheid niet mogelijk is. Voor personen die behoren tot de LHBTI-gemeenschap en meisjes en vrouwen die vrezen het slachtoffer te worden van genitale verminking kunnen de autoriteiten in heel Ethiopië geen bescherming bieden. Ook zal in het landgebonden asielbeleid voor Ethiopië worden opgenomen dat er voor vreemdelingen uit Ethiopië, conform par. C2/3.4 van de Vc 2000 in iedere zaak toetst of gelet op de individuele omstandigheden een binnenlands beschermingsalternatief in Addis Abeba kan worden tegengeworpen.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
E. van der Burg